

Leden Vaste Commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. mevrouw drs. E. de Kler
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Datum 22-06-2020 Betreft onderwijs en corona in het hoger onderwijs
Briefnr. 594816 EST/HP
Inlichtingen 06 52304334

Geachte leden van de Vaste Commissie,

Op woensdag 24 juni a.s. debatteert u over onderwijs en corona in het hoger onderwijs. Als Algemene Onderwijsbond (AOB) hebben wij recent onze leden bevraagd en willen wij u een aantal punten meegeven.

Afstandsonderwijs leidt tot kwaliteitsverlies

Het overgrote deel van de docenten¹ verzorgde voor de sluiting hoofdzakelijk fysiek onderwijs. De overstap van fysiek naar afstandsonderwijs lukt voor driekwart van de docenten redelijk tot goed. Echter, de overstap naar volledig afstandsonderwijs heeft grote gevolgen voor de onderwijskwaliteit. In het wo geeft 69 procent van de docenten aan dat de kwaliteit is gedaald, in het hbo en mbo 75 procent. In alle sectoren zijn managers positiever dan docenten over de gevolgen voor de onderwijskwaliteit. Duidelijk is dat er nu niet de kwaliteit geleverd kan worden die we gewend zijn. Werkgroepen kunnen moeilijk op afstand worden georganiseerd, hetzelfde geldt voor de praktijk- en beroepsgerichte vakken. Docenten maken zich zorgen over de studievertraging die studenten oplopen en geven aan dat het contact met studenten essentieel is en veel beter gaat in fysieke aanwezigheid. De AOB vraagt u dan ook zeer terughoudend te zijn met het omarmen van afstandsonderwijs als model voor de toekomst. Dit is niet het nieuwe normaal.

Hef het tijdslot op

De helft van het onderwijspersoneel in het hoger onderwijs vindt het onterecht dat er een tijdsslot is opgelegd waarbinnen activiteiten tot aan de zomervakantie moeten plaatsvinden. Het tijdslot beperkt de toch al krappe mogelijkheden voor het bieden van fysiek onderwijs. Daarnaast vreest het onderwijspersoneel voor de gevolgen van het oprekken van de werkdagen en werkweek als gevolg van het tijdslot.

De AOB wil daarom dat het huidige tijdslot wordt opgeheven. De anderhalve meter maatregel beperkt de fysieke aanwezigheid al tot circa 20 procent van de reguliere aanwezigheid. Daar waar knelpunten ontstaan kan lokaal met vervoerders een oplossing gezocht worden. Onze leden geven aan dat het onderwijs eerder voorrang dient te krijgen in het openbaar vervoer dan te worden achtergesteld ten opzichte van de andere sectoren en bedrijven.

¹ 94% in het hbo, 93% in het wo.

Werkdruk

De helft van de docenten in het hoger onderwijs ervaart een hogere werkdruk dan tijdens de opstartfase van het afstandsonderwijs. In vergelijking met de periode voor de sluiting ervaart driekwart een hogere werkdruk. De voornaamste redenen zijn het online vergaderen, de zorgen over het leerproces van studenten en het gebrek aan scheiding tussen werk en privé. Het online lesgeven kost veel meer tijd. De AOb ziet het onderwijspersoneel opbranden en maakt zich grote zorgen over de huidige werkdruk en het gebrek aan perspectief op een werkbare situatie. De minister en de instellingen dienen bij elk besluit dat genomen wordt de werkdruk van het personeel zwaar mee te wegen.

Bezwaren tegen werken in de avonden en weekenden

Het onderwijspersoneel heeft grote bezwaren tegen nog meer werken in de avonden en weekenden. Slechts een derde van de docenten kan onderwijs in de avonduren combineren met de privé-situatie. Twee-derde van de docenten ziet het niet zitten om op zaterdag onderwijs te verzorgen, zelfs niet als daar een extra tegemoetkoming tegenover staat. Het inroosteren van onderwijs op de zaterdag wijzen wij daarom zeer stellig af. Vanwege de hoge werkdruk zou er slechts zéér incidenteel naar inzet op de zaterdag gekeken moeten worden. Uitbreidingen van de gebruikelijke werktijden moeten niet eenzijdig genomen worden.

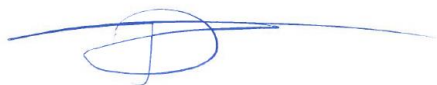
De AOb pleit daarom voor duidelijke afspraken met het lokaal overleg en de medezeggenschapsraad over het voorkomen van overbelasting van het personeel. Hierin zullen ook de randvoorwaarden geregeld moeten worden zoals thuiswerkfaciliteiten en vergoedingen. Zonder duidelijke kaders en begrenzing wordt de druk op het individu te groot.

Positie onderzoekers met tijdelijk dienstverband

Door de sluiting van instellingen in de eerste fase van de coronacrisis hebben veel onderzoekers met een tijdelijk dienstverband vertraging opgelopen in hun onderzoek. Onderzoek dat veelal met tijdelijke en externe geldmiddelen gefinancierd wordt. Door deze vertraging dreigt een groot aantal van deze onderzoekers het onderzoek niet voor afloop van het dienstverband te kunnen afronden. Dit betekent stagnatie in hun carrièreontwikkeling als wetenschappers. Cao-partijen hebben loonruimte beschikbaar gesteld om deze collega's contractverlenging te bieden. Daarnaast is het nodig een tijdelijke ontheffing van de ketenbepaling te treffen. Wij vragen aan het kabinet andermaal deze ontheffing snel te regelen zodat de tijdelijke dienstverbanden van deze onderzoekers kunnen worden verlengd voor afronding van het onderzoek.

Wij hopen van harte dat u bovenstaande punten meeneemt in het debat met de minister. Uiteraard zijn wij altijd bereid nadere toelichting te geven.

Met vriendelijke groet,

Douwe van der Zweep
Dagelijks bestuurder hoger onderwijs
Algemene Onderwijsbond